



Onderwerp Evaluatie plan van aanpak 2017-2018. Nazorg na detentie	
Nummer	2019/37492
Portefeuillehouder	Wienen, J.
Programma/beleidsveld	6.3 Openbare orde en veiligheid
Afdeling	VH
Auteur	Huijpen, B.
Telefoonnummer	023-5113621
Email	bhuijpen@haarlem.nl
Kernboodschap	In 2016 is een verkenning uitgevoerd naar de successen en knelpunten voor re-integratie na detentie in de Haarlemse samenleving. Op basis van de resultaten van deze verkenning heeft het college in 2017 een plan van aanpak vastgesteld om de gemeentelijke taken rond nazorg aan ex-gedetineerden te verbeteren. In deze rapportage wordt de balans opgemaakt van de uitvoering van dit plan van aanpak.
Behandelaar voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Bestuur.
Relevante eerdere besluiten	<ul style="list-style-type: none">- Rapportage 'Evaluatie van re-integratie na detentie: terugkeer van volwassen ex-gedetineerden in de Haarlemse samenleving' (2016/525848), ter informatie gestuurd aan de raadscommissie Bestuur op 6 juli 2017- Nazorg na detentie. Plan van aanpak Haarlem 2017-2018 (2017/435701) besproken in raadscommissie Bestuur september 2017
Besluit College d.d. 5 februari 2019	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Elk jaar keren mensen na detentie terug in de Haarlemse samenleving. Een goede re-integratie is daarbij voor iedereen van belang. Voor de ex-gedetineerden zelf, maar ook voor hun omgeving die hierdoor geen hinder ondervindt van overlast en criminaliteit. Het ondersteunen van ex-gedetineerden bij een succesvolle re-integratie in de samenleving is een gedeelde zorg van rijk en gemeenten. De gemeentelijke ondersteuning is daarbij altijd vrijwillig van aard. Onvrijwillige ondersteuning valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Eind 2016 heeft de gemeenteraad van Haarlem het college gevraagd om de resultaten van het beleid en de resultaten van de gemeentelijke nazorg voor ex-gedetineerden te evalueren¹. In 2017 is daarop een verkenning uitgevoerd naar de successen en knelpunten voor re-integratie in de Haarlemse samenleving. Op basis van de resultaten van deze verkenning heeft het college in 2017 een plan van aanpak vastgesteld om de gemeentelijke taken rond nazorg aan ex-gedetineerden te verbeteren. In de voorliggende rapportage wordt het plan van aanpak geëvalueerd.

2. Kernboodschap

We hebben de afgelopen tijd samen met onze ketenpartners hard gewerkt aan een verbetering van de nazorg die de gemeente biedt aan mensen die na detentie terugkeren in de Haarlemse samenleving. Er zijn acties in gang gezet en de eerste resultaten staan. Zo zorgt een nieuwe werkwijze met *hands-on* begeleiding dat ex-gedetineerden beter en sneller worden toe geleid naar passende zorg en ondersteuning. Daarnaast zorgen we, bijvoorbeeld met een betere samenwerking binnen de gemeente en met ketenpartners, voor een beter passende dienstverlening aan mensen die na detentie schuldhulpverlening of een briefadres nodig hebben. Ex-gedetineerden die meewerken aan een re-integratietraject, begeleidbaar en gemotiveerd zijn kunnen sinds dit jaar voor een contingentwoning worden voorgedragen. Passende nazorg voor deze complexe doelgroep is niet gemakkelijk vorm te geven. Deze kwetsbare groep mensen heeft vaak problemen op meerdere leefgebieden. De gemeentelijke nazorg is daarbij per definitie vrijwillig van aard.

3. Consequenties

Succesvolle aanpak hands-on begeleiders

Het uitgangspunt voor het gemeentelijke nazorgbeleid is de eigen verantwoordelijkheid van ex-gedetineerden. De complexiteit en diversiteit aan problemen van ex-gedetineerden maken echter dat het oppakken van deze eigen verantwoordelijkheid geen vanzelfsprekendheid is. Het gaat veelal om zorgmijders en zorgvermoeiden die om verschillende redenen niet gemotiveerd zijn om mee te werken aan nazorg. Er is daarom geïnvesteerd in *hands-on* begeleiders die mensen tijdens en na detentie ondersteunen bij een succesvolle re-integratie in de Haarlemse samenleving. Met deze begeleiders zorgen we ervoor dat mensen gemotiveerd raken en blijven om hun leven op orde te

¹ Motie 'Meer zorg voor nazorg ex-gedetineerden', Programmabegroting 2017-2020



krijgen. Ook zorgen zij dat de toeleiding naar zorg en de overige basisvoorwaarden sneller wordt geregeld. Uit de evaluatie komt naar voren dat deze begeleiders een groot succes zijn. Er wordt veelvuldig gebruik gemaakt van hun begeleiding, en zelfs bij mensen met een zeer complexe combinatie van problemen komt het leven langzaam weer op orde. Het college zal bij de integrale afweging van claims in de aanloop naar de Kadernota 2019 de succesvolle pilot met hands-on begeleiders als structurele claim meenemen en afwegen

Gebrek aan passende huisvesting

Uit de evaluatie komen ook aandachtspunten naar voren. Een voorbeeld hiervan is het gebrek aan voldoende passende huisvesting voor deze doelgroep. Dit is een probleem dat ook bij andere kwetsbare doelgroepen in de stad speelt en breder de aandacht krijgt. We zorgen voor een blijvende focus op passende huisvesting voor ex-gedetineerden, met name voor de extra kwetsbare mensen met bijvoorbeeld een verstandelijke beperking of verslaving. Ook onderzoeken we in samenwerking met onze ketenpartners en het ministerie van Justitie en Veiligheid de mogelijkheid om het aantal door het ministerie gefinancierde forensische woonplekken in onze omgeving uit te breiden.

Re-integratie naar arbeid

Ook inzet op re-integratie naar arbeid vraagt blijvend de aandacht. De afgelopen tijd is met de invoering van project Kostwinners een belangrijke stap gemaakt om het re-integratieaanbod voor ex-gedetineerden te verbeteren. We blijven de resultaten van deze pilot met onze ketenpartners monitoren en richten ons op meer uitdagende werkplekken waarvoor deze doelgroep gemotiveerd kan worden.

Door met het verbeteren van vrijwillige nazorg

De evaluatie en het plan van aanpak rond nazorg in Haarlem is aanleiding is geweest voor een stevige focus op een aantal knelpunten voor re-integratie na detentie in onze Haarlemse samenleving. We houden deze focus vast. Daarom blijven we, samen met onze regiogemeenten, het Regionaal Coördinatiepunt Nazorg en ketenpartners werken aan een goed werkende ondersteuning bij re-integratie na detentie en hebben we extra aandacht voor kwetsbare burgers waar ook sprake is van psychische problematiek, een verstandelijke beperking of verslaving.

4. Vervolg

De verschillende elementen van het plan van aanpak zullen in het vervolg structureel worden geborgd in onze opgave in het veiligheidsdomein. De stand van zaken wordt jaarlijks gemonitord in het Actieprogramma Veiligheid en Handhaving. Het college zal bij de integrale afweging van claims in de aanloop naar de Kadernota 2019 de succesvolle pilot met hands-on begeleiders als structurele claim meenemen en afwegen tegen andere claims.

5. Bijlagen

1. Evaluatie. Nazorg na detentie. Plan van aanpak Haarlem 2017-2018